

Warszawa, dnia 13 września 2022 r.

Poz. 1932

**OBWIESZCZENIE
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI**

z dnia 24 sierpnia 2022 r.

**w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie archiwizacji akt
spraw sądów wojskowych**

1. Na podstawie art. 16 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 6 grudnia 2002 r. w sprawie archiwizacji akt spraw sądów wojskowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1206), z uwzględnieniem zmian wprowadzonych:

- 1) rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 1 lipca 2021 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie archiwizacji akt spraw sądów wojskowych (Dz. U. poz. 1209);
- 2) rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 12 listopada 2021 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie archiwizacji akt spraw sądów wojskowych (Dz. U. poz. 2200).

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia tekst jednolity rozporządzenia nie obejmuje:

- 1) § 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 1 lipca 2021 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie archiwizacji akt spraw sądów wojskowych (Dz. U. poz. 1209), który stanowi:

„§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 3 lipca 2021 r.”;

- 2) § 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 12 listopada 2021 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie archiwizacji akt spraw sądów wojskowych (Dz. U. poz. 2200), który stanowi:

„§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.”.

Minister Sprawiedliwości: *Z. Ziobro*

Załącznik do obwieszczenia Ministra Sprawiedliwości
z dnia 24 sierpnia 2022 r. (Dz. U. poz. 1932)

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia 6 grudnia 2002 r.

w sprawie archiwizacji akt spraw sądów wojskowych

Na podstawie art. 18 § 1 pkt 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. – Prawo o ustroju sądów wojskowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1754 oraz z 2022 r. poz. 655 i 1259) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1. Rozporządzenie określa szczegółowe zasady archiwizacji, niszczenia i przekazywania przez sądy wojskowe właściwym archiwom państwowym akt spraw sądowych.

§ 2. Akta spraw sądowych sądów wojskowych, zwane dalej „aktami”, dzieli się na akta stanowiące materiały archiwalne zaliczane do kategorii A i akta niestanowiące takich materiałów, zaliczane do kategorii B.

§ 3. Akta kategorii A po upływie okresu przechowywania w sądzie przekazują się do właściwego archiwum państwowego.

§ 4. 1. Akta kategorii B po upływie okresu przechowywania podlegają zniszczeniu.

2. Okres przechowywania akt kategorii B liczy się od początku roku kalendarzowego następującego po roku, w którym ukończono czynności sądowe związane z wykonaniem orzeczenia lub zarządzenia kończącego postępowanie w sprawie.

3. Jeżeli nie zachodzi potrzeba wykonywania czynności wymienionych w ust. 2, okres przechowywania akt liczy się od dnia uprawomocnienia się orzeczenia lub zarządzenia.

§ 5. 1. Zaliczenia akt do odpowiedniej kategorii i wskazania okresu ich przechowywania dokonuje przewodniczący rozprawy lub posiedzenia albo sędzieja wyznaczony przez prezesa sądu, po wykonaniu czynności sądowych, o których mowa w § 4 ust. 2, a jeżeli nie zachodzi potrzeba wykonania takich czynności – po uprawomocnieniu się orzeczenia lub zarządzenia.

2. Zaliczenia do kategorii A akt wymienionych w § 8 i § 11 dokonuje co 5 lat sędzieja wyznaczony do tej czynności przez prezesa sądu.

3. Akta spraw o wykonanie orzeczeń sądów zagranicznych kwalifikuje się, biorąc pod uwagę przedmiot orzeczenia sądu zagranicznego.

§ 6. Przepisy paragrafów poprzedzających stosuje się odpowiednio do ksiąg i urzędów ewidencyjnych spraw sądowych.

Rozdział 2

Okresy przechowywania akt spraw karnych

§ 7. 1. Do kategorii A zalicza się akta spraw:

- 1)¹⁾ o zbrodnie wymienione w rozdziałach XVI i XVII oraz o przestępstwa wymienione w art. 189a, art. 211a, art. 252 § 1 i 2, art. 254, 256–258, 265, 266 § 1 i 2 i art. 269 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2022 r. poz. 1138, 1726 i 1855);
- 2) o zbrodnie wymienione w rozdziale XIX oraz o przestępstwa wymienione w art. 260–262, 270–276, 278, 283–285 ustawy z dnia 19 kwietnia 1969 r. – Kodeks karny (Dz. U. poz. 94, z późn. zm.²⁾);

¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 12 listopada 2021 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie archiwizacji akt spraw sądów wojskowych (Dz. U. poz. 2200), które weszło w życie z dniem 2 grudnia 2021 r.

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1974 r. poz. 157, z 1979 r. poz. 97, z 1982 r. poz. 125, 271 i 273, z 1983 r. poz. 35 i 203, z 1985 r. poz. 15 i 100, z 1987 r. poz. 83, z 1988 r. poz. 135, z 1989 r. poz. 154 i 180, z 1990 r. poz. 84 i 422, z 1992 r. poz. 101, z 1993 r. poz. 78, z 1994 r. poz. 615, z 1995 r. poz. 475, z 1996 r. poz. 646 oraz z 1997 r. poz. 31 i 152.

- 3) o przestępstwa wymienione w art. 46 ust. 1–6, art. 47 ust. 1 i art. 48 ust. 1–4 dekretu z dnia 12 grudnia 1981 r. o stanie wojennym (Dz. U. poz. 154, z 1982 r. poz. 18 oraz z 1989 r. poz. 178);
- 4) o zbrodnie wojenne i zbrodnie przeciwko ludzkości;
- 5) w których wymierzono karę dożywotniego pozbawienia wolności lub 25 lat pozbawienia wolności;
- 6) o stwierdzenie nieważności orzeczenia oraz zasądzenie odszkodowania i zadośćuczynienia na podstawie ustawy z dnia 23 lutego 1991 r. o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego (Dz. U. z 2021 r. poz. 1693);
- 7) o odszkodowanie za niesłuszne skazanie lub tymczasowe aresztowanie;
- 8) w których sąd okręgowy przekazał zagadnienie prawne do rozstrzygnięcia Sądowi Najwyższemu;
- 9) mających znaczenie wyjątkowe ze względu na materiał zebrany w sprawie lub występujące w niej osoby.

2. Akta niewymienione w ust. 1 zalicza się do kategorii B.

§ 8. Do kategorii A zalicza się w każdym sądzie, poza aktami wymienionymi w § 7 ust. 1, po jednej sprawie typowej z każdego roku kalendarzowego z poszczególnych rozdziałów części szczególnej i wojskowej kodeksu karnego oraz ustaw szczególnych.

§ 9. 1. Ustala się następujące okresy przechowywania przez sądy akt spraw karnych:

- 1) 30 lat – dla akt spraw, w których wymierzono karę pozbawienia wolności powyżej 5 lat;
- 2) 20 lat – dla akt spraw, w których wymierzono karę pozbawienia wolności do lat 5 bez warunkowego zawieszenia jej wykonania;
- 3) 10 lat – dla akt spraw, w których wymierzono kary inne niż wymienione w pkt 1 i 2, wydano wyrok uniewinniający, umorzono postępowanie, uwolniono od kary lub odstąpiono od jej wymierzenia, warunkowo umorzono postępowanie lub darowano karę, oraz dla akt postępowania wykonawczego;
- 4) 3 lata – dla akt niewymienionych w pkt 1–3.

2. Akta wydzielone w sprawach karnych przechowuje się przez okres przechowywania akt głównych, z których zostały wydzielone.

3. Akta nie mogą być przekazane do zniszczenia przed ustaniem karalności przestępstwa, o które toczyło się postępowanie.

Rozdział 3

Okresy przechowywania akt spraw w sprawach o wykroczenia oraz akt z zakresu orzekania w sprawach dyscyplinarnych

§ 10. Akta sądów wojskowych w sprawach o wykroczenia oraz w sprawach z zakresu odpowiedzialności dyscyplinarnej żołnierzy czynnej służby wojskowej zalicza się do kategorii B.

§ 11. Do kategorii A zalicza się w każdym sądzie, spośród akt wymienionych w § 10, po jednej sprawie typowej z okresu 5 lat z poszczególnych rozdziałów części szczególnej kodeksu wykroczeń oraz ustawy z dnia 4 września 1997 r. o dyscyplinie wojskowej (Dz. U. z 2002 r. poz. 370 oraz z 2003 r. poz. 1750).

§ 12. Akta spraw określonych w § 10 przechowuje się w sądach przez okres 3 lat.

Rozdział 4

Okresy przechowywania ksiąg i urządzeń ewidencyjnych w sprawach sądowych

§ 13. 1. Do kategorii A zalicza się repertoria, wykazy, rejestry i skorowidze akt sądowych.

2. Do kategorii B zalicza się zbiory wokand, zbiory odpisów wyroków, postanowień i zarządzeń, zbiory pism w sprawach karnych nienależących do akt spraw karnych, terminarze i inne pomocnicze urządzenia ewidencyjne dotyczące biurowości i statystyki w sprawach sądowych.

3. Urządzenia ewidencyjne wymienione w ust. 1 sądy przechowują przez 30 lat, a wymienione w ust. 2 – przez okres 3 lat.

Rozdział 5

Zasady niszczenia i przekazywania archiwom państwowym akt spraw sądowych sądów wojskowych

§ 14. 1. Zarządzenie o przekazaniu akt do archiwów, o których mowa w § 3, lub do zniszczenia wydaje prezes sądu.

2. Przed przekazaniem akt do zniszczenia prezes sądu powołuje komisję w celu przeprowadzenia czynności związanych z brakowaniem akt. Komisji przewodniczy sędzia.

3. Komisja, o której mowa w ust. 2, może w uzasadnionych przypadkach dokonać zmiany kwalifikacji akt z kategorii B na kategorię A lub przedłużyć ustalony pierwotnie czas przechowywania akt kategorii B. Komisja nie może dokonać zmiany kwalifikacyjnej akt zaliczonych pierwotnie do kategorii A.

4. Z przeprowadzonych prac komisja sporządza protokół i przedstawia prezesowi sądu do zatwierdzenia.

§ 15. Akta spraw, w których nie ukończono wszystkich czynności związanych z wykonaniem orzeczenia, nie mogą być przekazane do archiwum ani zniszczone.

§ 15a. Przekazanie akt do zniszczenia następuje po uzyskaniu zgody dyrektora właściwego archiwum państwowego.

§ 16. Przepisy paragrafów poprzedzających stosuje się odpowiednio do ksiąg i urzędów ewidencyjnych spraw sądowych.

Rozdział 6

Przepisy przejściowe i końcowe

§ 17. 1. Akta spraw karnych zakończonych przed dniem wejścia w życie rozporządzenia kwalifikuje się według przepisów dotychczasowych, chyba że przepisy poniższe stanowią inaczej.

2. Akta w sprawach o wykroczenia oraz w sprawach z zakresu odpowiedzialności dyscyplinarnej żołnierzy czynnej służby wojskowej, rozpoznawanych i zakończonych począwszy od dnia 1 września 1998 r., kwalifikuje się zgodnie z przepisami rozdziału 3.

§ 18. 1. Akta spraw o przestępstwa wymienione w § 7 ust. 1 pkt 3–5, 7 i 8, w których postępowanie sądowe zakończone zostało przed dniem wejścia w życie rozporządzenia, kwalifikuje się ponownie i zalicza do kategorii A, o ile nie zostały zaliczone do tej kategorii na podstawie przepisów dotychczasowych.

2. Do kategorii A zalicza się, chyba że zostały zaliczone do tej kategorii na podstawie przepisów dotychczasowych, akta spraw o przestępstwa określone w:

- 1) rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 11 lipca 1932 r. – Kodeks karny (Dz. U. poz. 571, z późn. zm.³⁾);
- 2) dekrete Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego z dnia 23 września 1944 r. – Kodeks Karny Wojska Polskiego (Dz. U. z 1957 r. poz. 107, z późn. zm.⁴⁾);
- 3) dekrete Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego z dnia 30 października 1944 r. o ochronie Państwa (Dz. U. poz. 50);
- 4) dekrete z dnia 16 listopada 1945 r. o przestępstwach szczególnie niebezpiecznych w okresie odbudowy Państwa (Dz. U. poz. 300);
- 5) dekrete z dnia 16 listopada 1945 r. o postępowaniu doraźnym (Dz. U. z 1949 r. poz. 244);
- 6) dekrete z dnia 13 czerwca 1946 r. o przestępstwach szczególnie niebezpiecznych w okresie odbudowy Państwa (Dz. U. poz. 192, z późn. zm.⁵⁾), z wyjątkiem spraw przekazanych do właściwości sądów powszechnych na podstawie ustawy z dnia 5 kwietnia 1955 r. o przekazaniu sądom powszechnym dotychczasowej właściwości sądów wojskowych w sprawach karnych osób cywilnych, funkcjonariuszy organów bezpieczeństwa publicznego, Milicji Obywatelskiej i Służby Więziennej (Dz. U. poz. 83).

³⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. U. z 1949 r. poz. 334 i 437, z 1950 r. poz. 46, z 1951 r. poz. 399, z 1955 r. poz. 83, z 1956 r. poz. 61, z 1958 r. poz. 152, z 1959 r. poz. 226, z 1960 r. poz. 299, z 1969 r. poz. 95 i 311 oraz z 1971 r. poz. 115.

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionego dekretu zostały ogłoszone w Dz. U. z 1958 r. poz. 165, z 1960 r. poz. 299, z 1961 r. poz. 40, z 1963 r. poz. 114 oraz z 1967 r. poz. 220.

⁵⁾ Zmiany wymienionego dekretu zostały ogłoszone w Dz. U. z 1947 r. poz. 390, z 1949 r. poz. 238 i 334, z 1955 r. poz. 310 oraz z 1958 r. poz. 76.

§ 18a.⁶⁾ Okresy przechowywania w sądzie akt spraw zakończonych prawomocnie po dniu 17 października 1997 r., niezaliczonych do kategorii A, których końcowy termin przechowywania upływa przed dniem 3 kwietnia 2024 r., innych niż akta spraw o wykroczenia i wykroczenia skarbowe, ulegają wydłużeniu do dnia 3 lipca 2024 r.

§ 19. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia⁷⁾.

⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 1 lipca 2021 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie archiwizacji akt spraw sądów wojskowych (Dz. U. poz. 1209), które weszło w życie z dniem 3 lipca 2021 r.

⁷⁾ Rozporządzenie zostało ogłoszone w dniu 19 grudnia 2002 r.